

ALAVUDENJÄRVEN KUNNOSTUSHANKE 2017-2021

+

**PAHAJOKI HYVÄKSI;ALAVUDENJÄRVEN VALUMA-
ALUEEN KUNNOSTUSHANKE 2021 – 2022 (..2025)**

TOIMENPITEET JA SUUNNITELMAT V-V 2017 – 2022

Projektipäällikkö/Ympäristörenki; Timo Rintala, päivitetty 24.5.2022

Alavuden keskusta v 2015, ranta- alueet ja valuma-aluekartta

(ilmakuva Kimmo Toivola, muut kuvat Timo Rintala)

Esitykseen liittyvää hankehistoria alk. v 2016

Alavuden kaupunki halusi selvittää v. 2016, millä eri tavoin ja kuinka alueen virkistyskäyttöä kehittämällä lisittäisiin eri ikäisten ihmisten yleistä viihtyvyyttä ja sitä kautta hyvinvointia sekä alueen matkailun liittyvää vetovoimaa.

VIRANHALTIJAPÄÄTÖS 19.4.2016 Pykälä 16§

**Kaupunki päättää hakea Leader-rahoitusta Kuudestaan ry:tä
Selvityshanketta haki ja hallinnoi Alavuden Kehitys Oy**

Projektipäällikön paikka laitettu hakuun toukokuussa 2016

Projektipäällikkö aloittanut selvitystyöt kesäkuussa 2016

ENSIMMÄINEN 0. HANKE; RANTOJEN VIRKISTYSKÄYTÖN LISÄÄMINEN OSANA ALAVUDEN KESKUSTA KEHITTÄMISTÄ 2016 - 2017

HANKKEEN BUDJETTI 100 000 € JOSTA TALKOIDEN OSUUS 20 000 €

SELVITYSHANKKEEN 80 % RAHOITTAJA; LEADER KUUDESTAAN

IDEOITA KERTYI RUNSAASTI, PÄÄDYTTIIN HAKEMAAN HETI KOLME ERI INVESTOINTIHANKETTA,
TALKOOTYÖT SUORITETTIIN ERILAISILLA MAASTO- JA KUNNOSTUSTÖILLÄ

LÄHDETTIIN NS. "PUSKISTA"

Rantojen raivausta syksyllä 2016
Alavudenjärven Tusan venerannasta

Tusan venerantaa talkoosavotan jälkeen syksyllä 2016

Selvityshankkeen bud. 100 000 €

Talkootöiden osuus hankkeesta 20 000 €

Savottatalkoiden osuu, n. 1000 h

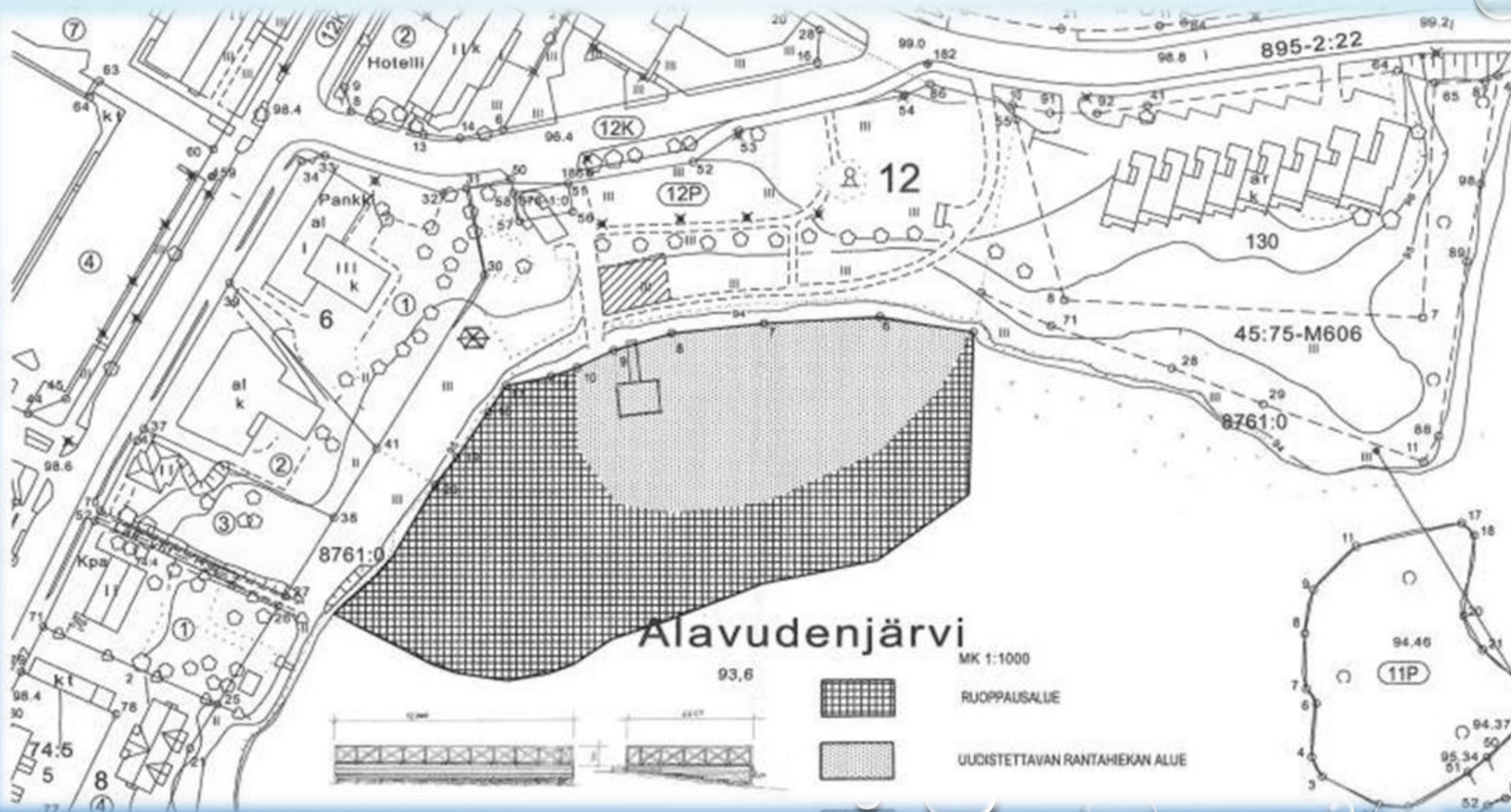

Tusanrannannasta kertyi n.
1200 m³ risuja haketettavaksi

Rantapuiston kunnostus suunnitelma 2016

1. Investointihanke alkoi 3/2017 Rantapuiston rannasta

**Rantapuiston
ruoppaustoimet alkoi
Jään sahauksella**

Rantapuiston rannan puhdistusruoppaus pumppamalla kuivatyönä keväällä 2017

Rannan ruoppauksen jälkeen kesällä 2017

Rakennettiin 85 m² rantaterassi ja
uusia laitureita asennettiin 5 kpl,
talkoilla kunnostettiin 1 kpl

Keskustassa olevan Rantapuiston ranta puhdistus ruopattiin ja maisemoitiin uudelleen

Rantapuiston uudet terassi ja laituri 2017

Rantapuiston rantaan hankittiin yleiseen virkistyskäyttöön 10 vesillä liikkumista mahdollistavaa laitetta

Vesistö virkistää, Ryskööt kesä 2017

Kuva Rysköiltä 2017

Rantapuiston veneillä ja 85 m² terassille on ollut kesäisin käyttöä

Rannoille rakennettiin yhteensä 5 laituria ja 2 rantaterassa

Vähäjärven rannoille asenettiin 3 uutta laituria

Huvimajoja eri rannoille rakennettiin yht. 3 kpl v. 2017

2. Investointihanke

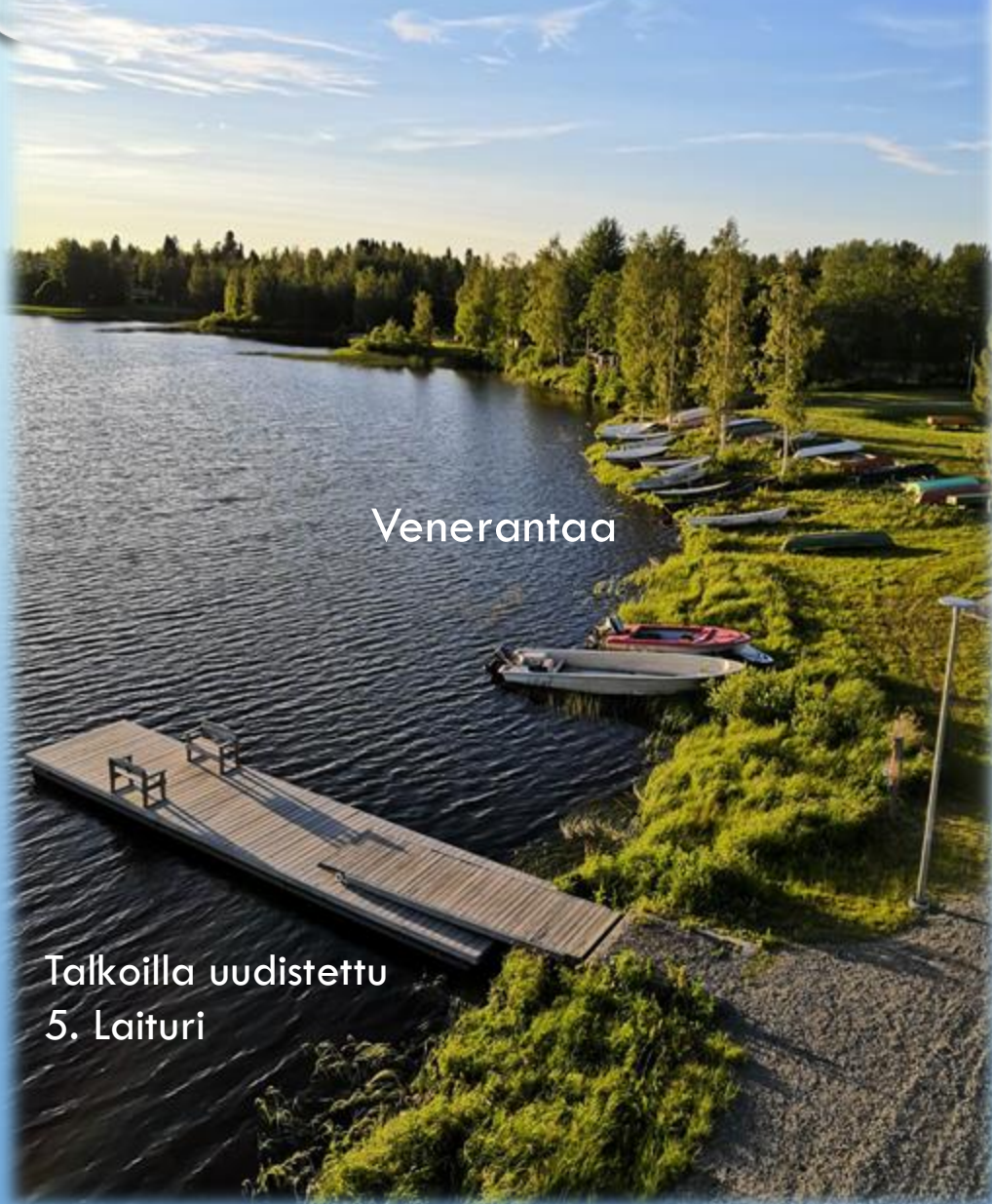
Näkötorni-Lasikota-Laavu Huoltorakennuksineen

Kohde valmistui 24.2.2018

Rantamaisemaa 2019

Venerantaa

Talkoilla uudistettu
5. Laituri

4. investointihanke

Tusan maisemareitti näkötorvista kuvattuna

Rantainvestointien sijainnit keskustan ranta-alueilla

Kuva Näkötorni-Lasikodasta syksy 2018

**Näkötorin-Lasikodan Laavulla voi levähtää, seurustella, katsoa Tv:tä tai maisemia, lämmitellä, syödä eväitä ja paistaa makkaraa
Lasikota sijaitsee aivan rannassa, reittien äärellä.**

Kaupunki ylläpitää talvisin Alavudenjärvellä harrasteratoja mm;

- Potkukelkkailuun**
- Pyöräilyyn**
- Kävelyyn**
- Luisteluun**
- Hiihtoon**

A green excavator is shown in a field with snow and trees. The excavator is positioned in the middle ground, facing right. It has a long arm and a bucket. The ground is covered with snow and some dry grass. In the background, there are several trees and a body of water. The sky is overcast.

3. Investointihanke, Alavudenjärven kunnostus

**Ravinteet kiinni Maisema auki. Toimenpiteet alkoi 2017 syksyllä
Koneellista rantakasvillisuuden raivausta ja maiseman avausta**

Alavudenjärven kunnostushanke

Ravinteet kiinni

Maisema auki

2017 - 2021

Järveä kunnostetaan mm.

- Niitoilla
- Nuottaamalla
- Ruoppaamalla
- Rantojen raivauksilla
- Vesikasvuston poistoa juurineen
- Ravinnekuormitusten pienentäminen
- Yms. Virkistyskäyttöä lisäävillä toimilla

Alavudenjärven hydrologia

- Pinta-ala 156 ha
- Tilavuus 4,37 milj. m³
- Keskisyvyys 2,8 m
- Maksimisyvyys 8,9 m
- Läpivirtausjärvi; viipymä on vain 30 vrk
- Säännöstely Vähäjärven padolla; tavoitetaso N60 +93,58 m, kevätkuoppa 1.4.-31.5. N60 +93,00 m

30.3.2017

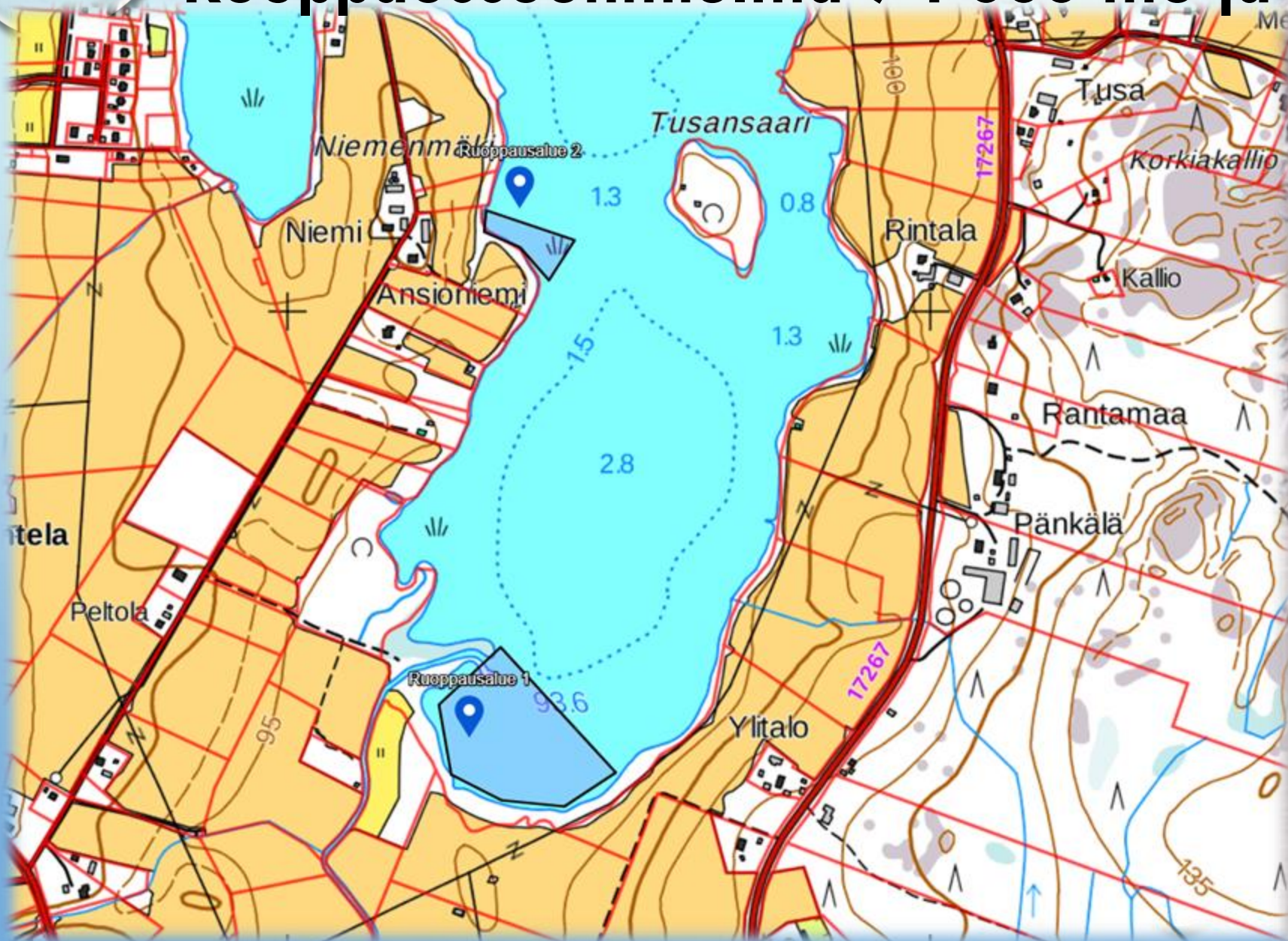
3

Kuva: Kimmo Toivola v. 2015

Ruoppaussuunnitelma 74 000 m³ ja niitot 9 ha alalta

KONEELLISTA RISUKKOJEN RAIVUUTA JA JUURISTON POISTOA

Ilmakuva Marko Haapa-aho:

Vesikasvuston niittoa pienvenelaitteella 2017 - 2019

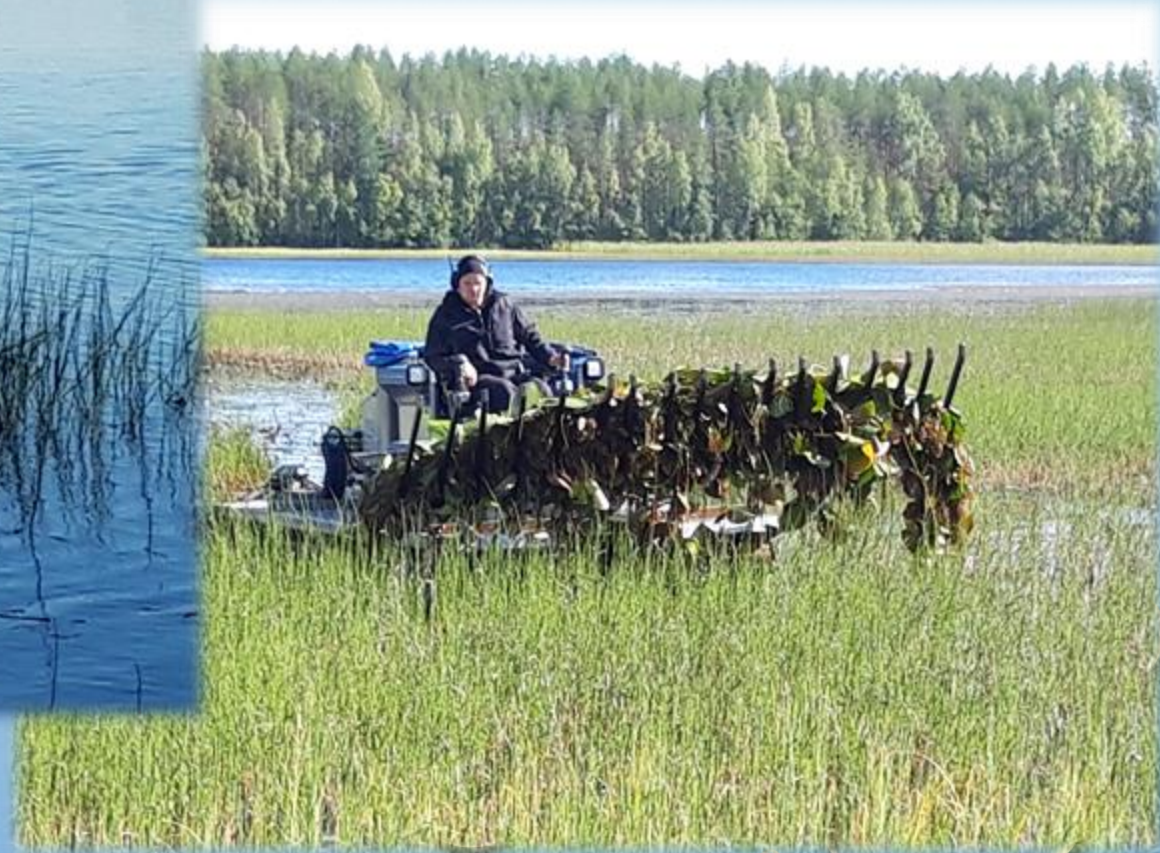
Vesikasvillisuuden niittoa ja keräystä entisellä puimurilla 2018

**Niittoa ja haravointia
ammattilaisten toimesta
syyskesällä 2020 – 2021
"Apu-Papu" Orivedeltä**

Nuottausta

Verkolla 300 x 14 m, 2017 - 2020
Sapsalammen kalastuss. E.Peltonen

tarmo.tolvanen@hoitokalastus.fi

kesät 2021 jatkuu 2022

Kuvat kesältä 2018 Alavudenjärvi

Kuva; Daniel Montti, Alavus

**Nuottaussaaliit enimmäkseen Lahnaa
On myös opastettu kalan käsittelyssä. Oppia
jakamassa Tauno Pohjola ja Erkki Peltonen**

4. Investointihanke; Tusan maisemareitti rakennettu rannalle

KIINTOAINEN KULKU OJASSA

Vas. kuvan keskellä esimerkki
kuinka yhden vuoden aikana vesi
kuljettaa ojaa pitkin kiintoaineita
järveen (vesipinta -60 cm)

Kuva otettu Tusan näkötorjasta
keväällä 2019, 1 v siitä kun
ojansuuta käännettiin sivuun

Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry
Österbottens vatten och miljö rf

Toimenpidesuunnitelma tehty yhteistyössä Kolmenvyyhtihankkeen kanssa

ALAVUS

ALAVUDENJÄRVEN VALUMA-ALUEEN TOIMENPIDESUUNNITELMA

Johanna Laakso, ETM

14.12.2017

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Pahajoen kosteikkosuunnitelma

Kohdinnotkon kosteikko
suunnitelma

5. ja 6. Hanke

Kosteikkosuunnitelmat 2017

Suun. Juha Siekinen

Kosteikkomaalima Oy

← Okslammentie

**Valmiin
Pahajoenkosteikon
esittely 24.8.2018**

Pahajoen havainne kosteikko keväällä 2019

Pyörrelampi

OSA PAHAJOEN KOSTEIKOA JA VALUMA-ALUETTA 5-2020

ALAVUDENJÄRVEN ETELÄOSAN RANTA-ALUE

PAHAJOEN KOSTEIKKO 5/2020

Kohdin notkon kosteikko Okslammentiellä keväällä ja kesällä 2019

7. Investointihanke Pahajoen silta

Pahajoen kosteikkopolun silta valmis 12-2018

Siltoja kosteikkoalueelle on rakennettu yht. 5 kpl

Pahajoen kosteikko-havainneopolun silta kesällä 2019

Pahajoen kosteikkopolun maisemaa kesällä 2019

Vasemmalla järvi oikealla Pahajoen havainnekosteikko

Muun muassa Oskari Katajamäki (vasemmalla) ja Aleksis Setälä ripustivat linnunpöntön Pahajoen luontoalueen puuhun. Etusivun kuvassa samoissa töissä ovat Anna Siltala (vasemmalla) ja Eerika Kiviluoto. KUVA: REIJO HEIKKILÄ

Pahajoelle pönttöpuisto tiaisten ja sieppojen pesiä

Kirkkomännikön koulun eräkerholaiset jatkavat linnunpönttöjen rakentamista. Keväällä saattaa luontoalueella olla jo telkillekin sopivan suurikokoisia asumuksia.

Reijo Heikkilä
reijo.heikkila@viivapaino.fi

Me on sahattu ja saulattu, maistelevat Alavuden Kirkkomännikön koulun viidettä luokkaa käyvät Oskari Katajamäki ja Aleksis Setälä, mitä työvälineitä linnunpönttöjä rakennettaessa on ollut.

Vaan ovatpa koulun eräkerhon jäsenet – oppilaita neljän-

kuluessa valmistakin aikaan: Pahajoen luontoalueen linnunpönttöpuistossa on nyt puuhin ripustettuna noin 30 pönttöä keväällä ja pesivien linnain nalla. Luokanopettaja Veli Kujala kehuu, että hyvät oppilaiden tekemistä pönttöistä tuli.

Pönttöt ovat nyt vielä vaaleita, mutta harjoitellaan tummentaa niitä jo ensi kevääksi. Meillä koulussa on erätoiminta valinnaisena kurssina.

Oskarin kotona on puissa sinäkin yksi linnunpönttö.

hän arvioi, mikä lintulaji sinä viime kesänä mahtoi pesiä. Pojat ovat tätä etenkin tehneet linnuille pönttöjä.

– Helppo niitä oli nyt tehdä. Ehkä muutama naula meni viinon.

Pönttöjen puumateriaalin on kustantanut Alavuden kaupunki, ja Suomen metsästäjäliiton on osallistunut pönttöjen rakentamiseen antamalla kat-

televyjiä sekä lentosaukon reiki-

kläpelejä ja kiinnitysrivejä. – Kahta eri maatotia pönttö-

jamaalista, ja pönttöt ovat kuns-

siipaita, esittelee Kujala. Hän uskoo, että tiaista sekä kirjoseipäitä tulee linnunpönttöpuiston asuunsa-

paikallisia kieltäjiä.

– Toivottavasti pönttöjä käytetään mahdollisimman tehokkaasti. Esimerkiksi telkät eivät näihin nyt ripustettuihin pönttöihin mahda, mutta tarkoituksena on tehdä vielä lisääkin pönttöjä. Ja pari kolme telkänpönttöäkin meillä on tulossa. Ne ehkä muuttavat tilanne keväällä, sillä

telkät ovat esittämässä lintu-

ja, mitä tällä järveläisellä ke-

välisin näkee.

Yksi pöntti, ja vieläpä kolmella suuaukolla varustettu, luovutettiin Alavuden kaupungille, sillä kaupunginjohtaja Pekka Ala-Menttilä on lupautunut linnunpönttö-

puistoon suojelijaksi. Pönttö-

vastaanotti kaupungin kehitysjohtaja Terttu Liesmäki.

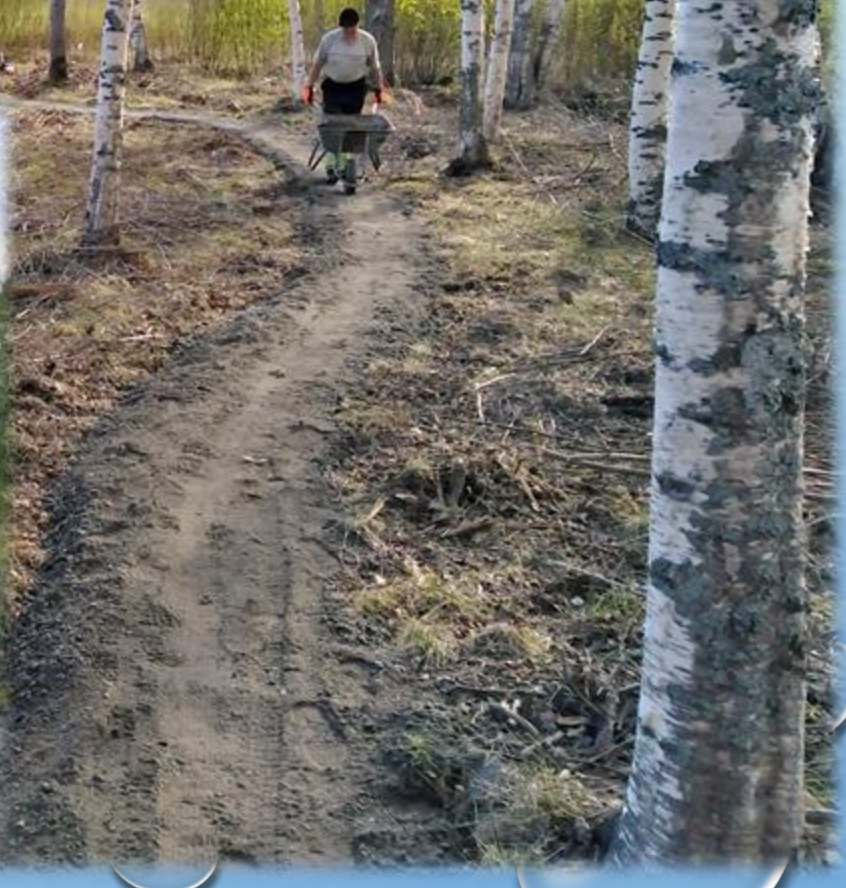
Kaupungin alueen ympärillä on puita, mutta voi pönttö myös päätä näyville sisä-

loihin, tuomasi Liesmäki.

8. Investointihanke

Suomen Ladun paikallisjärjestön
Tervajalkojen Laavutalkoot 2019
Pahajoen kosteikon lähellä

Laitureille on käyttöä

9. Investointihanke

Alavudenjärven Kalastusseuran ry
rakentama onki-terassilaituri valmistu 2019

**Lampaat Tusan-
niemessä**

**Pro Agrian ja Alavuden Kaupungin henkilöitä
Lammaslaidun suunnittelussa Elokuussa 2019**

**Syyskuussa 2019 Lampaat
laiduntavat myös Pahajoen
kosteikon ympäristössä**

10. hanke; 3 uutta kosteikkokohdetta suunnitteluun 9.2019
Kontovuoren riistakosteikko, Konstan ja Lipakon kosteikot
+ Sapsalammen 2020 kosteikot 2 kpl

KOLMEN KOSTEIKON PYÖRÄREITTI JA ALUEEN MAASTOREITIT

ALAVUS

24 km

8 km

Kohdinnatkon kosteikko

Kontovuoren kosteikko (suunnitella)

Pahajoen kosteikko

Konstan kosteikko

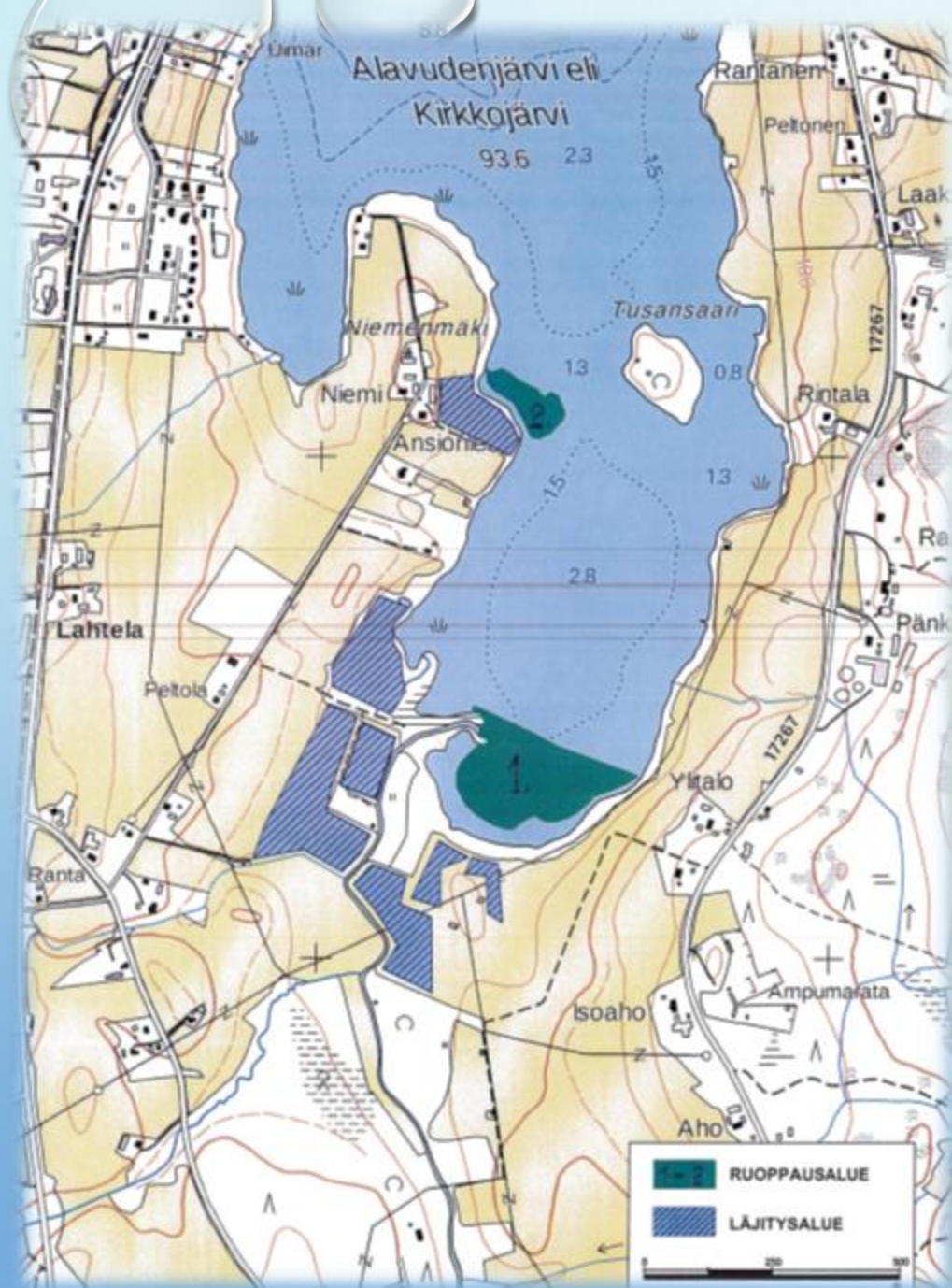

Kalustokuvia liittyen järvenkunnostukseen

**Ruoppaus-, läjitysalueet 1 ja 2 Kuvassa 1
Pahajoen sakka-altaan sijainti Kuvassa 2
Sakka-allas kerää painavimmat kiintoaineet. Idea kehittyi
hankkeen aikana ja luvat toteutukselle saatiin myös Ely :stä**

Kuva 1

Kuva 2

Ennen ruoppausten aloitusta 11/2020 saimme vesilainvalvojan luvan laskea järven vesipinnan N60 93,58 "kevätkuopantason" 93,00 cm. Jäätä vahvistettiin myös juoksuttamalla vettä jäälle, näin saimme riittävän vahvan jääkannen massojen siirtämiseksi traktoreilla lähipelloille

RUOPPAUSALUE 2

Tusansaaren ja Ansioniemen väli oli rehevöitynyt ja kasvanut melkein umpeen, alueelta 2 ruopattiin 16260 m³ massoja. Vesisyvyyttä tehtiin n. 1,5 m

Järven ruoppaukset aloitettiin 1.12.2020 ja n. 60000 m³ massoja saatiin siirrettyä rannalle 5.3.2021 mennessä

RUOPPAUSALUE 1 massoja
siirrettiin rannalle n. 44 000 m³.
Traktorikuormissa n. 4400 siirtoa.

Syyskuun 2021 kunnostustoimia täydennetään vesikasvillisuuden juuriston poistolla ja nuottauksilla

Kuva 1

Kuva 2

Kuva 3

**Tusansaaren eteläosan alueen
vesikasvillisuuden poistoa
ensin niittämällä ja sitten
juuristonpoistona 9/2021**

Kuva 5

Kuva 4

Alavudenjärvi ennen ja nyt 2021

Pahajoen Laavulle ja Havainnekosteikoille on kulku mahdollistettu maa-, vesi- ja ilmaitse

Rantojen virkistyskäytön... ideointihankkeen v. 2017 jälkeen rannoille investoitu eri hankkeilla seuraavaa;

- Huvimajoja 3 kpl
- Laitureita 5 kpl
- Siltoja, yht. 6 kpl
- Rantapuiston rannan puhdistusruoppaus
- Savotoitu rantaviivaa 3 km matkalta ja siirretty vesikasvillisuutta juuristoineen
- Vesiliikuntavälineitä; veneitä, kajakkeja, kanootteja, suplaudat yms. yht. 10 kpl
- Rantapuiston terassi 85 m² + Kalastusseuran tot. Vähäjärven onkiterassi 75 m²
- Vähäjärven- ja Tusan rannan pienvenesatamat; yht. n. 60 venepaikkaa
- Tusan maisemareitti "Haverinranta" valaistuksineen + 300 j m
- Näkötorni-Lasikota-Laavu + yhdistelmä rakennus puuvaja-wc
- Pahajoen murskepinnoitettua havainne polku n.1000 j m + P-alue
- Ravinnesieppareita eli Kosteikkoja 3 kpl, + 6 kpl suunnittelussa
- Tervajalkojen rakentama Pahajoen Laavu + Linnunpönttöpuisto
- Nuotattu ns. roskakalaa järvestä kolmena syksynä yht. 14500 kg
- Alavudenjärvestä ruopattu /siirretty massoja yht. 60000 m³

Ideoitu/aktivoitu ja toteutettu erilaisia tapahtumia =TIEDOTTAMISTA

- Talvirieha 2017, Jääliikuntamahdollisuuksien esittelyä Potkukelkkojen kokoontumisajot (os. 250)
- Rantaterassin ja -laiturien käyttöönotto avajaiset sis. + TRI näytöskisa 2017 (os. 150)
- Talvirieha, Lasikodan avajaiset 24.2.2018 ([uutisoitu Yle Tv Pohjanmaassa](#)) (os. 550)
- Kosteikko- ja Luontopolkutapahtuma Pahajoen alueella, kevät-2018 (os. 200)
- Luontopolun ja pahajoen sillan avajaiset 16.5.2019 ([uutisoitu Yle Tv ja Radio :ssa](#)) (os. 60)
- Kalapäivä, Järvikalasta ruokapöytää tapahtuma Lasikodalla 13.6.2019 (os. 35)
- Pahajoen Laavun avajaiset 1.8.2019 yhteistyössä Tervajalkojen ja rahoit. OmaSp kanssa (os. 80)
- TRI kisat 3.8.2019, mukana suunnittelutoimikunnassa, crona esti vuosien 2020-21 jär. (os. 230)
- Rantojen siistimistä Citylammaslaiduntamisella 27.8.2019 ([uutisoitu Yle Tv ja Radio:ssa](#)) (os. 30)
- Pohjanmaan Ravinnerattaan osallistujien Kosteikkoretkipäivä 19.9.2019 (os. 25) => (Os. yht. yli 1600)
- Nuottaus- ja ruoppaustoiminnan esittely 19.9.2019 ja 16.2.2021 ([uutisoitu Yle Tv ja Radiossa Pohjanmaassa](#))
- Pahajoki hyväksi; Biopuuhakereaktoreiden asennus 11/2021 ([uutisoitu Yle Radio ja Tv Valtakunnan uutisissa](#))

Ohessa suunniteltu erilaisia alueelle ja kosteikoille suuntautuvia ulkoilureittejä, Pahajokilaaksoa on täydennetty myös linnunpönttö- ja pörriäispuistoilla

Alueen viihtyvyyttä lisäävät mm. Tusan maisemareitin ja Lasikodan valaistus

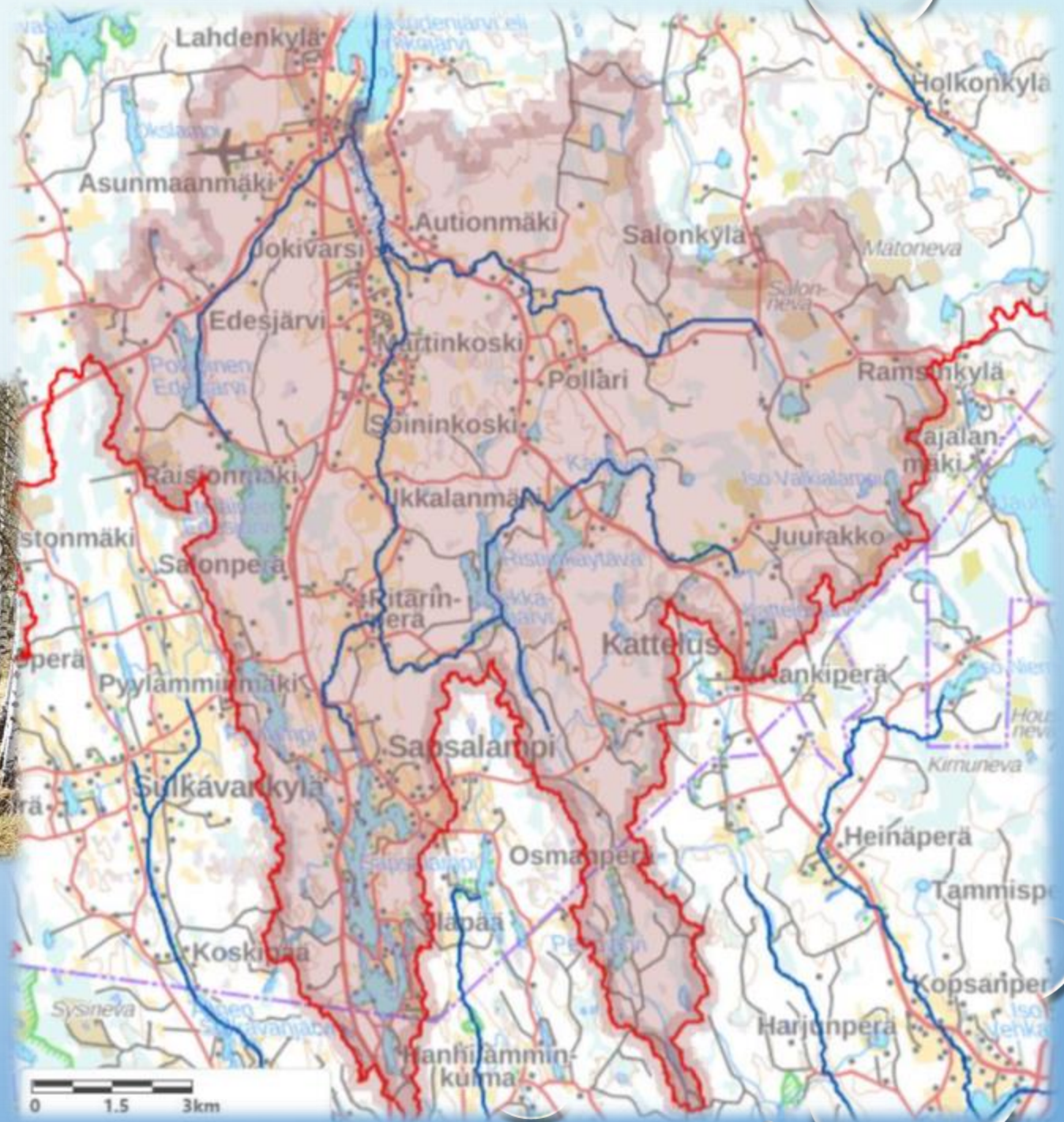
11. Hanke PAHAJOKI HYVÄKSI

Alavudenjärven valuma-alueen 285,6 km² kunnostushanke

Yksityiskohtaiset suunnittelutyöt aloitettu v 2021,
sisältää koko valuma-alueen toimenpiteet => 2025

- Ravinto- ja kiintoainevalumien vähentäminen
- Virtavesi- ja kalataloudelliset kunnostamiset
- Virkistyskäytön ja elinvoimaisuuden lisäämine

Syksyllä 2021 täydennettiin Pahajokilaaksoa uudella Pörräispuistolla/ -kosteikolla ja uudella 800 jm havainnepolulla. Joulukuussa ajettiin murskeet havainnepolkujen pintaan.

Toimenpiteet sisältää mm. erilaisia hakepubioreaktoreita vesistöjen rannoille, 4 ensimmäistä asennettiin 11/2021

Pahajokea on puhdistettu talvella 20 km matkalta joenpäälle kaatuneista puista ja risuista. Valuma-alue suunnitelmien 1. osa valmistuu 30.5.2022 ja 2. osa syksyllä 2022. Sitten töihin...

ESITYKSESSÄ MAINITTUJEN KAIKKIEN HANKKEIDEN KUSTANNUKSET JA TOTEUMA

Suunnitteluhankkeen v. 2016 ideoista aktivoitu liikkeelle seuraavat toimenpiteet;

0. Rantojen virkistyskäytön lisääminen ..., selvitys- ja suunnitteluhanke. v. 2016 – 2017			
	Rahoitus ; Leader Kuudestaan 80% ja talkootöiden osuus 20 %	budj. 100.000 €	Valmis
1. Yleishyödyllinen investointihanke v. 2017		budj. 109.000 €	Valmis
	sis.mm. Rantapuiston kunnostusruoppaus ja muut rantainvestoinnit, laituri, huvimajat... rahoitus: Ely 60 % ja kunta 40 %		
2. Näkötorni/Kotalaavu, investointihanke v. 2017	Valmis 24.2.2018, rah. Ely 60%, kunta 40%	101.900 €	Valmis
3. Alavuden järven kunnostushanke; 2017 -2021	Ely-/ kuntarahoitus 50/50%.	592.870 €.	Valmis
4. Tusan Maisemareitti	Tuen osuus 7500, talkootöiden osuus 2500 € Leader Kuudestaan tuki 75% + talkoot 25%	10.000 €	Valmis
5. Pahajoen kosteikkohanke, yksityisen.	Haettu 2017, tuki Ely 100%	28 815 €	Valmis

6.	Kohdin notkon kosteikko hanke, - ” -	31 870 €	Valmis
7.	Pahajoen teräskaarilta yhdistämään kosteikko- ja luontopolut, kaupungin oma investointi	10000 €	Valmis
8.	Pahajoen Laavu, toteutti Suomen Ladun paikallisjärjestö Tervajalat. Kokonaisbudjetti	6000 €.	Valmis
9.	Vähäjärven Onkiterassilaituri leveys 25 jm. Opetus- ja harrastekäyttöön tehty.	6000 €	Valmis
10.	Aktivoitu useita kosteikkoja valuma-alueelle, suunnittelu rahoitus, Ely 100%;	4500 €	Valmis

Suunnitelmat tehty ja rahoitushakemukset vireillä mm. seuraaviin kosteikkokohteisiin; Kontovuoren –, Konstan-, Korven- ja Nesteen kosteikot

11.	Pahajoki hyväksi, pilottihanke; Alavudenjärven valuma-alueen kunnostus 2021 – 2022 budj. 505300€	Työllä

1. vaihe v-v. 2021 -2022 (suunnitelmat, alustavat toimenpiteet, luvat yms. toimet; rahoitus Ely 65% ja Kunta 35% tot. 91325 €

ESITYKSESSÄ MAINITTUJEN HANKKEIDEN TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET 30.5.2022 MENNESSÄ yht. 1.092.280 € €

Esityksessä mainituille suunnittelu- ja investointihankkeet, myönnetty kokonaisrahoitus yht. 1.506.255 €

Laajalla yhteistyöllä ja hankerahoitusten mahdollistamilla teoilla ja investoinneilla on monia vaikutuksia, lisäävät mm. alueen **VETO- JA PITOVOIMA**

Alavus Vähäjärvi
Areenanranta
2019

3 KUNNIAMAININTAA...

Etelä-Pohjanmaan Vuoden 2021 maisemateko kilpailun voittaja
PIENIÄ SUURIA TEKOJA LUONNON HYVÄKSI Tunnustus on
myönnetty kiitokseksi arvokkaasta työstä...

Etelä-Pohjanmaan maa- ja kotitalousnaisten piirikeskus

Suomen Ladun julkaisussa huomio:
Kuukauden ulkoiluteko 14.10.2019 ;
Alavudenjärven upeat kosteikot ja
retkeilyrakenteet liikuttavat ulkoilijoita.

SUOMEN LATU

LEADER Kuudesta järjesti yleisöäänestyksen alueelle rahoitettujen hankkeiden kesken; Ohjelmakauden "innostava kehittämishanke" yleisöäänestyksen voittaja oli

Kiitos Mielenkiinnosta

Joet
Kolmen VYVHTI-hanke 2016-2018

Järvet
Kolmen VYVHTI-hanke 2016-2018

Kosteikko
Kolmen VYVHTI-hanke 2016-2018

Laidunnus
Kolmen VYVHTI-hanke 2016-2018

Pohjajämsän joet
Pohjajämsän joet ovat kunnassa joita on ollut kauan. Ne ovat olleet joen ja järven välillä. Ne ovat olleet joen ja järven välillä. Ne ovat olleet joen ja järven välillä.

Pohjajämsän järvet
Pohjajämsän järvet ovat kunnassa joita on ollut kauan. Ne ovat olleet joen ja järven välillä. Ne ovat olleet joen ja järven välillä. Ne ovat olleet joen ja järven välillä.

Mikä on kosteikko?
Kosteikko on suuren vuodesta veden peittämä ojan, puron, joen tai muun vesistön yhteyteen periytyvä vesialue tai luontainen lämpötila. Kosteikon lämpötila on yleensä 1-2°C alhaisempi kuin ympäröivällä alueella. Kosteikko on suuren vuodesta veden peittämä ojan, puron, joen tai muun vesistön yhteyteen periytyvä vesialue tai luontainen lämpötila.

Kosteikon perustaminen
Kosteikon perustaminen on mahdollista joko kaivamalla tai peltomaalla maaston kulkuaan parantamalla. Kosteikkoon voidaan istuttaa laajalti valuma-alueen pinta-ain, maaston kallevuoden ja viemäristä mukaan. Kosteikossa on kirkkaasta laskeutuvaa kiviä, vettä, leikkurikasveja, jotka tyhjentävät särke kertyneestä liitteestä. Kosteikossa veden virtausnopeus hidastuu merkittävästi ja vesi kuluu vähäisellä nopeudella. Kosteikossa on kirkkaasta laskeutuvaa kiviä, vettä, leikkurikasveja, jotka tyhjentävät särke kertyneestä liitteestä.

Kasvillisuus
Kosteikossa kasvaa erityyppisiä kasveja. Kasvillisuus on tärkeä kosteikon toimivuudelle. Kasvillisuus on tärkeä kosteikon toimivuudelle.

Laidunnus
Laidunnus tarkoittaa laiduneläimen (esim. karja, hevonen, lammas) laidunlamina joko lähtemiseksi aidatulle pellolle tai luonnonlaidunalle, joita ovat esimerkiksi hakamaat ja metsälaidunet tai niiton ohilla usein myös ainakin osan vuotta laidunukseen käytetyt erilaiset niityt.

Laidunnuksesta hyötyä sekä maaseutu, että vesistö.
Laiduneläimet syövät rannoilla ravinteita, jotka muuten päätyisivät vesistöön. Laidunus on taloudellisesti erittäin kustannustehokasta ympäristön hoitoa.

Laiduneläimen on oltava riittävän suuri ja sijainnillaan eläimille turvallinen.
Laiduneläimen tulisi olla pinta-alaan vähintään 0,5 ha ja naudat ja hevoset vaativat useamman hehtaarin laidunmaa.

Tärkeintä on turvata eläinten hyvinvointi ja saada käytännön hoitotyöt toimiviksi.
On tärkeää muistaa, että eläimet tarvitsevat päivittäistä valvontaa.

Alavudenjärven ja -valuma-alueen, Pahajoen kunnostushankkeet Timo Rintala 30.5.2022